

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2010 m. spalio 28 d.*

Byloje C-508/08

dėl 2008 m. lapkričio 20 d. pagal EB 226 straipsnį pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo

Europos Komisija, atstovaujama J. Aquilina ir K. Simonsson, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Maltos Respubliką, atstovaujamą S. Camilleri bei L. Spiteri ir A. Fenech,

atsakovę,

* Proceso kalba: maltiečių.

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J.N. Cunha Rodrigues, teisėjai A. Arabadžiev, U. Lõhmus (pranešėjas), A. Ó Caoimh ir P. Lindh,

generalinė advokatė E. Sharpston,
posėdžio sekretorė L. Hewlett, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2010 m. gegužės 11 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2010 m. liepos 1 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

- ¹ Savo ieškiniu Europos Bendrijų Komisija prašo Teisingumo Teismo pripažinti, kad 2004 m. balandžio 16 d. pasirašydama išimtinę viešųjų paslaugų teikimo sutartį su

Gozo Channel Co. Ltd (toliau – GCCL), nors prieš tai nebuvo paskelbusi konkurso, Maltos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal 1992 m. gruodžio 7 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3577/92, taikantį laisvės teikti paslaugas principą jūrų transportui valstybėse narėse (jūrų kabotažas) (OL L 364, p. 7; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 2 t., p. 10), ir būtent pagal jo 1 ir 4 straipsnius.

Teisinis pagrindas

Stojimo aktas

- 2 Akto dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir Sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų (OL L 236, 2003, p. 33, toliau – Stojimo aktas) 2 straipsnyje numatyta:

„Nuo įstojimo dienos pirminių Sutarčių ir prieš įstojimą institucijų ir Europos centrinio banko priimtų aktų nuostatos naujosioms valstybėms narėms yra privalomos ir tose valstybėse taikomos tose Sutartyse ir šiame Akte nustatytais sąlygomis.“

Reglamentas Nr. 3577/92

- 3 Pagal Reglamento Nr. 3577/92 1 straipsnio 1 dalį:

„Nuo 1993 m. sausio 1 d. laisvė teikti jūrų transporto paslaugas valstybėje narėje (jūrų kabotažą) suteikiama Bendrijos laivų savininkams, kurių laivai įregistruoti valstybėje narėje ir plaukioja su jos vėliava, jei šie laivai atitinka visas kabotažo vykdymo šioje valstybėje narėje sąlygas, įskaitant laivus, įregistruotus Euros registre, kai jį patvirtins Taryba.“

- 4 Šio reglamento 4 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Valstybė narė gali sudaryti su laivybos kompanijomis, teikiančiomis reguliarias paslaugas į salas, iš jų arba tarp jų, visuomenės aptarnavimo [viešųjų paslaugų teikimo] sutartis arba nustatyti joms visuomenės aptarnavimo išpareigojimus [įpareigojimus teikti viešąsias paslaugas] kaip sąlygą kabotažo paslaugoms teikti.

Kai valstybė narė sudaro visuomenės aptarnavimo [viešųjų paslaugų teikimo] sutartis arba nustato visuomenės aptarnavimo išpareigojimus [įpareigojimus teikti viešąsias paslaugas], neturi būti diskriminuojami jokie Bendrijos laivų savininkai.“

Ginčo aplinkybės ir iki teisminė procedūra

- 5 Vykstant deryboms dėl Maltos Respublikos stojimo į Europos Sąjungą, 2001 m. spalio 26 d. ši priėmė Bendrąją poziciją (Konferencija dėl stojimo į Europos Sąjungą – Malta – doc. 20766/01 CONF-M 80/01) dėl transporto politikai skirto skyriaus. Šioje bendrojoje pozicijoje numatyta: „ES pažymi, kad Malta iki 2002 m. birželio 30 d. su *Sea Malta Co. Ltd* ir [GCCL] ketina sudaryti išimtinės penkerių metų trukmės įpareigojimų teikti viešąsias paslaugas sutartis, o pasibaigus šių sutarčių galiojimui bus taikomos viešųjų pirkimų konkursų procedūros pagal taikytiną teisyną“.

- 6 Atsakydama į Komisijos prašymą pateikti informaciją 2005 m. kovo 7 d. laišku Maltos Respublika patvirtino, kad 2004 m. balandžio 16 d. Maltos vyriausybė su GCCL ir *Sea Malta Co. Ltd* sudarė šešerių metų laikotarpiui dvi išimtinės įpareigojimų teikti viešąsias paslaugas sutartis dėl jūrų transporto paslaugų tarp Maltos ir Gozo salų.

- 7 Todėl Komisija nusprendė pradėti EB 226 straipsnyje numatytą procedūrą. 2006 m. balandžio 10 d. oficialiame pranešime ši institucija nurodė, kad šios sutartys, dėl kurių nebuvo skelbtas konkursas, neatitinka Bendrijos teisės, nes, pirma, jos sudarytos ne pagal nediskriminuojančią procedūrą ir, antra, neįrodytas nei jų būtinumas, nei proporcingumas.

- 8 2006 m. birželio 12 d. Maltos Respublika atsakė į šį oficialų pranešimą.

- 9 Kadangi Komisijos šis atsakymas netenkino, 2006 m. gruodžio 15 d. ji priėmė pagrįstą nuomonę, kurioje nurodė, kad 2004 m. balandžio 16 d. pasirašydama su GCCL išimtinę sutartį dėl jūrų transporto paslaugų užtikrinimo tarp Maltos ir Gozo salų, nors prieš tai nebuvo paskelbusi konkurso, Maltos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal Reglamentą Nr. 3577/92, ir būtent pagal jo 1 ir 4 straipsnius. Ji paragino šią valstybę narę per du mėnesius nuo minėtos nuomonės gavimo imtis būtinų priemonių, kad į ją būtų atsižvelgta.

- 10 Į minėtą pagrįstą nuomonę Maltos Respublika atsakė 2008 m. birželio 15 d. laišku, kuriuo informavo Komisiją, kad pradėta ruošti skelbti konkursą dėl jūrų transporto tarp Maltos ir Gozo salų paslaugų, kuris turėtų įvykti ne vėliau kaip 2008 m. spalio mėnesį.

- 11 Šiomis aplinkybėmis Komisija pareiškė šį ieškinį.

Dėl ieškinio

- 12 Grįsdama savo ieškinį Komisija teigia, kad, pirma, iš Reglamento Nr. 3577/92 4 straipsnio 1 dalies antros pastraipos matyti, jog viešųjų jūrų kabotažo paslaugų sutartis turi būti sudaroma pagal nediskriminuojančią ir Bendrijos lygmeniu atvirą viešųjų pirkimų konkurso procedūrą, o 2004 m. balandžio 16 d. Maltos vyriausybės ir GCCL sutartis nebuvo sudaryta pagal tokią procedūrą.

- 13 Antra, iš 2001 m. vasario 20 d. Sprendimo *Analir ir kt.* (C-205/99, Rink. p. I-1271) matyti, kad viešųjų paslaugų teikimo sutartis atitinka Reglamento Nr. 3577/92 reikalavimus tik jeigu galima įrodyti realų viešųjų paslaugų poreikį. Tačiau su GCCL sudarytos sutarties atveju Maltos Respublika pakankamai neįrodė nei tokio poreikio, nei išimtinės sutarties būtinumo ir proporcingumo.
- 14 Kaip pagrindinį gynybos argumentą Maltos Respublika nurodo tai, kad Reglamentas Nr. 3577/92 šiai sutarčiai netaikomas, nes ji buvo sudaryta prieš 2004 m. gegužės 1 d., t. y. iki Maltos Respublikos įstojimo į Sąjungą.
- 15 Dublike Komisija neginčija to, kad šis reglamentas Maltos Respublikai nebuvo taikomas ginčijamos sutarties pasirašymo dieną, t. y. 2004 m. balandžio 16 d. Tačiau ji teigia, kad šios sutarties atveju ši valstybė narė nevykdo įsipareigojimų pagal minėtą reglamentą būtent nuo 2004 m. gegužės 1 d. Per teismo posėdį Komisija dar pažymėjo, kad šis nevykdymas pasireiškia tuo, jog minėta sutartis palikta galioti po Maltos Respublikos įstojimo į Sąjungą.
- 16 Šiuo klausimu reikia priminti, kad iš Teisingumo Teismo procedūros reglamento 38 straipsnio 1 dalies c punkto ir su šia nuostata susijusios teismo praktikos matyti, jog bet kuriame ieškinyje, kuriuo pradama byla, turi būti nurodomas ginčo dalykas ir pagrindų, kuriais remiamasi, santrauka, ir ši nuoroda turi būti pakankamai aiški bei tiksli, kad atsakovas galėtų pasirengti gynybai, o Teisingumo Teismas – vykdyti savo kontrolę. Darytina išvada, kad pagrindinės teisinės ir faktinės aplinkybės, kuriomis pagrįstas ieškinys, turi būti nuosekliai išdėstytos ir suprantamos iš paties ieškinio teksto, o jame pateikiamus reikalavimus reikia suformuluoti nedviprasmiškai, siekiant išvengti Teisingumo Teismo sprendimo *ultra petita* arba jo nepriėmimo dėl kurio nors kaltinimo (žr. 2008 m. vasario 21 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-412/04,

Rink. p. I-619, 103 punktą bei 2010 m. birželio 15 d. Sprendimo *Komisija prieš Ispaniją*, C-211/08, Rink. p. I-5267, 32 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

- 17 Šioje byloje tiek iš pagrįstos nuomonės, tiek iš Komisijos ieškinio reikalavimų formuluotės nedviprasmiškai matyti, jog Komisijos nurodytas Maltos Respublikos įsipareigojimų pagal Reglamentą Nr. 3577/92 nevykdymas kyla iš to, kad 2004 m. balandžio 16 d. buvo pasirašyta ginčijama sutartis.
- 18 Darytina išvada, kad teiginys, jog Maltos Respublika nevykdo įsipareigojimų pagal šį reglamentą nuo 2004 m. gegužės 1 d., neatitinka ieškinio reikalavimų.
- 19 Todėl Teisingumo Teismas negali išnagrinėti tokio teiginio pagrįstumo ir priimti dėl jo sprendimo, kuris nebūtų *ultra petita*.
- 20 Kalbant apie Komisijos ieškinyje nurodytą įsipareigojimų nevykdymo dalyką, reikia pažymėti, kad pagal Stojimo akto 2 straipsnį Reglamentas Nr. 3577/92, kaip tai pripažįsta Komisija, Maltos Respublikai taikomas tik nuo 2004 m. gegužės 1 d., t. y. nuo šios valstybės įstojimo į Sąjungą (pagal analogiją žr. 2009 m. liepos 16 d. Sprendimo *Hadadi*, C-168/08, Rink. p. I-6871, 26 punktą).
- 21 Šiomis aplinkybėmis, kaip savo išvados 57 punkte pažymėjo generalinė advokatė, Komisijos ieškinys gali būti pagrįstas tik jeigu Maltos Respublika Reglamentu Nr. 3577/92 vis dėlto buvo įpareigota laikytis tam tikrų įsipareigojimų iki šios datos. Šioje byloje tokie įsipareigojimai reikštų visų pirma tai, kad laikotarpiu iki Reglamento

Nr. 3577/92 tapimo taikytinu valstybėms jos neturėjo sudaryti viešųjų paslaugų teikimo sutarties tokiu būdu, kuris neatitiktų šio reglamento 1 ir 4 straipsnių.

- 22 Tačiau konstatuotina, kad savo ieškinio Komisija negrindė galimu tokių įsipareigojimų egzistavimu. Atvirksčiai, kaip nurodyta šio sprendimo 15 punkte, tiek dublike, tiek per teismo posėdį ji pažymėjo, kad, jos nuomone, Maltos Respublika nevykdė įsipareigojimų pagal Reglamentą Nr. 3577/92 būtent nuo 2004 m. gegužės 1 d., kai šis reglamentas įsigaliojo šiai valstybei narei dėl įstojimo į Sąjungą.
- 23 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir nesant būtinybės priimti sprendimo dėl kitų subsidairiai pateiktų Maltos Respublikos gynybos argumentų, Komisijos ieškinį reikia atmesti.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 24 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Kadangi Maltos Respublika prašė priteisti bylinėjimosi išlaidas ir Komisija pralaimėjo bylą, pastaroji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

- 1. Atmesti ieškinį.**
- 2. Priteisti iš Europos Komisijos bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.